

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології та соціальної педагогіки
Кафедра загальної та практичної психології

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу,	«Психологічне консультування»
Мова викладання	Курс викладається українською мовою
Викладачі	Н.С. Славина, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та практичної психології
Профайл викладачів	https://moodle.kpnu.edu.ua/user/profile.php?id=180
Назва освітньої програми	Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Статус дисципліни	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
E-mail:	Slavina_nat@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=270
Консультації	Консультації проводяться щовівторка (15 ⁰⁰ -16 ³⁰), місце проведення – кафедра (аудиторія 21а)

2. Анотація курсу

Курс «Психологічне консультування» є складовою стандарту освіти вищого навчального закладу. Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи, засоби та прийоми психологічного консультування клієнтів з різними проблемами. Програма курсу передбачає вивчення таких питань: 1) організація та зміст психологічного консультування; 2) методи організації та технології проведення психологічного консультування, які розглядають етапи постановки консультації та правила її проведення; 3) техніки та технології психологічного консультування людей з різними проблемами, які дають змогу підготуватись до професійної діяльності майбутніх психологів.

3. Мета та цілі курсу

Мета курсу: формування систематизованих знань, вироблення практичних вмінь і навичок проведення психологічного консультування та розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологічне консультування» є визначення теоретичних основ і практичних вмінь психологічного консультування; вивчення основних методик, технік та прийомів психологічного консультування, формування здатності самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості; озброєння здобувачів вищої освіти, майбутніх психологів такими здобутками сучасної психологічної науки, які б сприяли їх професійному становленню, а також самоактуалізації та самореалізації майбутнього фахівця у сфері психології.

4. Формат курсу

Очний (offline)

5. Результати навчання

Навчальна дисципліна забезпечує внесок у формування таких компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою «Психологія» підготовки бакалаврів спеціальності 053 Психологія:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів психологічної науки та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8 Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :

СК 8 Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну і групову).

СК 9 Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК 14 Здатність до забезпечення психологічного консультування, коучингу і тренінгу, спрямованих на вирішення проблем клієнта.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, **програмними результатами вивчення** дисципліни «Психологічне консультування» є такі:

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР20. Здійснювати планування, організовувати і забезпечувати проведення психологічного консультування, коучингу і тренінгу, спрямованих на вирішення проблем клієнта.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання

Рік навчання/ рік викладання	2025-2026	2024-2025 2025-2026
Семестр вивчення	5	4, 5
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	48 год.	20 год.
Лекційні заняття	24 год.	10 год.
Практичні заняття	24 год.	10 год.
Семінарські заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна та індивідуальна робота	72 год.	100 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

7. Пререквізити курсу

Вивчення дисципліни «Психологічне консультування» ґрунтується на знаннях загальної психології, соціальної психології, експериментальної психології, психодіагностики.

8. Політика курсу

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсів, підготовка презентацій). У випадку якщо студент не отримав протягом семестру необхідну кількість балів для допуску до заліку, він може написати додаткову письмову роботу (есе) за темою яка буде погоджена з викладачем.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

9. Схема курсу

К-ть акад. год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Матеріали	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1 акад. год.	<p>Лекція 1.</p> <p>Загальне уявлення про психологічне консультування та його завдання</p> <p>1. Що таке психологічне консультування 2. Мета і завдання психологічного консультування</p>	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Анотувати прочитану додаткову літературу</p>	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

	3. Принципи психологічного консультування 4. Критерії ефективності психологічного консультування. Помилки у психологічному консультуванні. 5. Психологічне консультування, психокорекція та психотерапія: проблеми тотожності і відмінностей.						
1 акад. год.	Лекція 2. Основні види консультування 1. Індивідуальне консультування 2. Групове консультування.	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна: 1-6 Допоміжна: 7-16	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	Лекція 3. Організація інтерв'ю (консультативної бесіди) 1. Організація консультативної бесіди за Альшиною Ю.Є. 2. Етапи інтерв'ю за Абрамовою Г.С. 3. Основні напрямки ефективності інтерв'ю.	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна: 1-6 Допоміжна: 7-16	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	Лекція 4. Технологія ведення бесіди 1. Обмеження мовлення консультанта у діалозі 2. Аналіз емоційних переживань. Альтернативні формування.	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна: 1-6 Допоміжна: 7-16	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

	<p>3. Використання парадоксальних запитань. Уточнюючі та поглиблюючі формулювання.</p> <p>4. Використання інтерпретації.</p> <p>5. Перефразування.</p> <p>6. Контакт з клієнтом під час бесіди (вербальний, невербальний, поза тіла і гучність голосу, використання паузи).</p>						
2 акад. год.	<p align="center">Лекція 5.</p> <p align="center">Консультавання батьків з приводу складностей у стосунках з дорослими дітьми</p> <p>1. Звернення батьків до консультанта.</p> <p>2. Корекція позиції батьків до дитини.</p> <p>3. Акція довіри. Розмова про власні почуття та переживання.</p> <p>4. Консультавання батьків з приводу проблем і складностей в житті дитини.</p> <p>5. Консультавання батьків з приводу їх власних проблем.</p>	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Анотувати прочитану додаткову літературу</p>	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p align="center">Лекція 6.</p> <p align="center">Труднощі спілкування</p> <p>1. Проблеми спілкування – головна причина звернення у психологічну консультацію.</p> <p>2. Установки, що ускладнюють процес спілкування.</p> <p>3. Емоційні переживання, що ускладнюють процес спілкування.</p>	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Анотувати прочитану додаткову літературу</p>	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

	4. Поведінка, що ускладнює спілкування з іншими людьми.						
2 акад. год.	<p align="center">Лекція 7.</p> <p align="center">Деякі психологічні аспекти з теорії і практики зарубіжного консультування</p> <p>1. Основні принципи психологічного консультування. Портрет особистості за М.Рей. Джерело особистих проблем. 2. Емпатія – ключ до процесу психологічного консультування. 3. Практичні кроки: читання характеру, сповідь і тлумачення, трансформація особистості. 4. Особистість консультанта.</p>	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p align="center">Лекція 8.</p> <p align="center">Техніки та технології психологічного консультування</p> <p>1. Постановка запитань. 2. Підбадьорювання та заспокоювання. 3. Відображення змісту: перефразування та відображення. 4. Відображення почуттів. 5. Паузи мовчання. 6. Надання інформації. 7. Інтерпретація. 8. Конфронтація. 9. Почуття консультанта і саморозкриття.</p>	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

2 акад. год.	<p style="text-align: center;">Лекція 9.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні проблеми в психологічному консультуванні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультування тривожних клієнтів. 2. Консультування при реакціях страху та фобіях. 3. Консультування вороже настроєних та агресивних клієнтів. 4. Консультування клієнтів із завищеними потребами. 5. Консультування при переживанні вини. 6. Особливості консультування клієнтів, які плачуть. 7. Консультування істеричних особистостей. 8. Консультування obsесивних особистостей. 9. Консультування при параноїдальних розладах. 10. Консультування шизоїдних особистостей. 	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу 	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p style="text-align: center;">Лекція 10.</p> <p style="text-align: center;">Особливості оцінки проблем клієнтів у психологічному консультуванні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми та їх вербалізація. 2. Діагностика в психологічному консультуванні. 3. Психологічний анамнез. 	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу 	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

	4. Використання тестів.						
2 акад. год.	<p align="center">Лекція 11.</p> <p align="center">Консультавання батьків молодших школярів</p> <p>1. Консультавання батьків з питань психологічної готовності до школи. 2. Консультавання батьків з питань шкільної невротизації. 3. Консультавання батьків з питань пристосування до темпу шкільного життя.</p>	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p align="center">Лекція 12.</p> <p align="center">Консультавання батьків підлітків та старшокласників</p> <p>1. Консультавання батьків з питань профілактики педагогічної занедбаності. 2. Консультавання батьків з питань вирішення психолого-педагогічних проблем. 3. Консультавання батьків з питань асоціальної поведінки. 4. Консультавання старших школярів з питань самовизначення, вибір професії, життєвих планів. 5. Консультавання старших школярів з питань пошуку сенсу життя. 6. Консультавання батьків старших школярів.</p>	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

2 акад. год.	<p align="center">Лекція 13.</p> <p align="center">Телефонне психологічне консультування</p> <p>1. Історія заснування телефонної психологічної допомоги. 2. Процес телефонного консультування. 3. Приватні проблеми телефонного консультування.</p>	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Анотувати прочитану додаткову літературу</p>	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p align="center">Практичне заняття 1. Загальне уявлення про психологічне консультування та його завдання</p> <p>1. Що таке психологічне консультування 2. Мета і завдання психологічного консультування 3. Принципи психологічного консультування 4. Критерії ефективності психологічного консультування. Помилки у психологічному консультуванні. 5. Психологічне консультування, психокорекція та психотерапія: проблеми тотожності і відмінностей.</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p align="center">Практичне заняття 2. Основні види консультування. Організація інтерв'ю (консультативної бесіди)</p> <p>1. Індивідуальне консультування 2. Групове консультування</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Підготувати усну доповідь відповідно</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	<p>3. Організація консультативної бесіди за Альшиною Ю.Є.</p> <p>4. Етапи інтерв'ю за Абрамовою Г.С.</p> <p>5. Основні напрямки ефективності інтерв'ю.</p>				до плану практичного заняття		
2 акад. год.	<p>Практичне заняття 3. Технологія ведення бесіди.</p> <p>1. Обмеження мовлення консультанта у діалозі</p> <p>2. Аналіз емоційних переживань. Альтернативні формування.</p> <p>3. Використання парадоксальних запитань. Уточнюючі та поглиблюючі формулювання.</p> <p>4. Використання інтерпретації.</p> <p>5. Перефразування.</p> <p>6. Контакт з клієнтом під час бесіди (вербальний, невербальний, поза тіла і гучність голосу, використання паузи).</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p>Практичне заняття 4. Консультування батьків з приводу складностей у стосунках з дорослими дітьми</p> <p>1. Звернення батьків до консультанта.</p> <p>2. Корекція позиції батьків до дитини.</p> <p>3. Акція довіри. Розмова про власні почуття та переживання.</p> <p>4. Консультування батьків з приводу проблем і складностей в житті дитини.</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	5. Консультування батьків з приводу їх власних проблем.						
2 акад. год.	<p>Практичне заняття 5. Труднощі спілкування</p> <p>1. Проблеми спілкування – головна причина звернення у психологічну консультацію.</p> <p>2. Установки, що ускладнюють процес спілкування.</p> <p>3. Емоційні переживання, що ускладнюють процес спілкування.</p> <p>4. Поведінка, що ускладнює спілкування з іншими людьми.</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p>Практичне заняття 6. Деякі психологічні аспекти з теорії і практики зарубіжного консультування</p> <p>1. Основні принципи психологічного консультування. Портрет особистості за М.Рей. Джерело особистих проблем.</p> <p>2. Емпатія – ключ до процесу психологічного консультування.</p> <p>3. Практичні кроки: читання характеру, сповідь і тлумачення, трансформація особистості.</p> <p>4. Особистість консультанта.</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p>Практичне заняття 7. Техніки та технології психологічного консультування</p> <p>1. Постановка запитань.</p> <p>2. Підбадьорювання та заспокоювання.</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Підготувати усну доповідь відповідно</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	<p>3. Відображення змісту: перефразування та відображення.</p> <p>4. Відображення почуттів.</p> <p>5. Паузи мовчання.</p> <p>6. Надання інформації.</p> <p>7. Інтерпретація.</p> <p>8. Конфронтація.</p> <p>9. Почуття консультанта і саморозкриття.</p>				до плану практичного заняття		
2 акад. год.	<p align="center">Практичне заняття 8.</p> <p align="center">Спеціальні проблеми в психологічному консультуванні</p> <p>1. Консультування тривожних клієнтів.</p> <p>2. Консультування при реакціях страху та фобіях.</p> <p>3. Консультування вороже настроєних та агресивних клієнтів.</p> <p>4. Консультування клієнтів із завищеними потребами.</p> <p>5. Консультування при переживанні вини.</p> <p>6. Особливості консультування клієнтів, які плачуть.</p> <p>7. Консультування істеричних особистостей.</p> <p>8. Консультування obsесивних особистостей.</p> <p>9. Консультування при параноїдальних розладах.</p> <p>10. Консультування шизоїдних особистостей.</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<p>1.Опрацювати текст лекції.</p> <p>2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 акад. год.	<p align="center">Практичне заняття 9.</p> <p>Особливості оцінки проблем клієнтів у психологічному консультуванні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми та їх вербалізація. 2. Діагностика в психологічному консультуванні. 3. Психологічний анамнез. 4. Використання тестів. 	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття 	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p align="center">Практичне заняття 10.</p> <p>Консультування батьків молодших школярів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультування батьків з питань психологічної готовності до школи. 2. Консультування батьків з питань шкільної невротизації. 3. Консультування батьків з питань пристосування до темпу шкільного життя. 	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття 	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	<p align="center">Практичне заняття 11.</p> <p>Консультування батьків підлітків старшокласників. .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультування батьків з питань профілактики педагогічної занедбаності. 2. Консультування батьків з питань вирішення психолого-педагогічних проблем. 3. Консультування батьків з питань асоціальної поведінки. 4. Консультування старших школярів з питань самовизначення, вибір професії, життєвих планів. 	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1-6</p> <p>Допоміжна: 7-16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття 	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	5. Консультування старших школярів з питань пошуку сенсу життя. 6. Консультування батьків старших школярів.						
2 акад. год.	Практичне заняття 12. Телефонне психологічне консультування 1. Історія заснування телефонної психологічної допомоги. 2. Процес телефонного консультування. 3. Приватні проблеми телефонного консультування.	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1-6 Допоміжна: 7-16	1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
	Екзамен						

10.Критерії оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «**Психологічне консультування**» оцінюються згідно Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями).

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового контролю.

Модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Реферативні дослідження та есе, практичні індивідуальні та групові завдання, які виконує студент за визначеною тематикою перевіряються викладачем. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

**Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів
на навчальних заняттях**

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів. Відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти відповідь у підручнику.
	3	Студент намагається аналізувати на основі володіння елементарними знаннями і навичками; робить спроби виконання завдань і дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями; орієнтується у поняттях і визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні у нього труднощі.
	5	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (проте з окремими помилками); вміє працювати з літературою, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.

Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує навчальний матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення, висновки.
	9	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати навчальний матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою, самоосвітою; логічно та творчо викладає матеріал в усній і письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Поточну заборгованість, пов'язану з невідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинний ліквідувати.

Рейтингова оцінка за поточною успішністю (20 балів)

Поточний контроль на практичних заняттях – 12 балів. Оцінювання на практичних заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями). Оцінювання на навчальних заняттях переводяться у 12-бальну систему у наступному порядку:

$$r = (0,05 \times \bar{r} + 0,4) \times r_{\max}$$

де \bar{r} – середня оцінка навчальної діяльності на навчальних заняттях;

r_{\max} – встановлений максимально можливий бал на оцінювання результатів навчальної діяльності на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (12 балів)

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів з курсу «Психологічне консультування».

МКР складається з 30 тестових рівноцінних питань, нараховується 1 бали за кожне правильно виконане завдання.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Критерії оцінювання самостійної роботи (10 балів)

Самостійна робота оцінюється за наслідками вибіркової перевірки рівня засвоєння всіх питань, винесених на самостійну роботу. За самостійну роботу студент може отримати до 10 балів. При отриманні менше 6 балів самостійна робота вважається не виконаною і студент отримує можливість її перескладати.

10 балів – здобувач вищої освіти активно опрацьовує основну та додаткову рекомендовану літературу; у повному обсязі засвоює теоретичний матеріал, винесений на самостійне опрацювання; правильно виконує конкретні практичні завдання; виявляє творчий підхід під час розв'язання ситуацій фахового спрямування;

8-9 балів – здобувач вищої освіти опрацьовує переважно основну літературу з теми; достатньо засвоює теоретичний матеріал, винесений на самостійне опрацювання; практичні завдання виконує при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами; намагається знайти вирішення ситуацій фахового спрямування; згідно поставлених вимог оформляє результати самостійної роботи.

6-7 балів – здобувач вищої освіти опрацьовує частково рекомендовану літературу, невпевнено орієнтується в першоджерелах; недостатньо засвоює теоретичний матеріал, винесений на самостійне опрацювання; не вміє поєднувати теорію з практикою; з помилками виконує конкретні практичні завдання; не здатний самостійно розв'язувати ситуації фахового спрямування; результати виконаної роботи оформляє без дотримання поставлених вимог.

0-5 балів – здобувач вищої освіти опрацьовує лише деякі одиничні першоджерела (4-5 балів); не засвоює теоретичний матеріал, винесений на самостійне опрацювання (2-3 бали); не формує практичні компетенції і на низькому рівні виконує практичні завдання (1 бал); у цілому неправильно виконує та оформляє самостійну роботу; не представляє результати самостійної роботи взагалі (0 балів).

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни (60 балів)

Максимальна кількість балів поточного модульного контролю, яка може зараховуватись автоматично при виставленні підсумкової семестрової рейтингової оцінки – 60 балів, зокрема:

- 20 балів – рейтингова оцінка за поточною успішністю;
- 10 балів – самостійна робота;
- 30 балів – модульна контрольна робота.

Написання модульних контрольних робіт та виконання завдань самостійної роботи обов'язкові. До їх виконання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Невиконання МКР, самостійної роботи оцінюється в 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР, завдань самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, а також ті, хто не з'явилися для їх виконання або не виконали їх

завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою та не допускаються до екзамену.

Здобувачі вищої освіти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, допускаються до екзамену.

Критерії оцінювання семестрового екзамену (40 балів)

Екзамен – це форма підсумкового контролю. За умови використання тестів нараховується 1 бал за кожне правильно виконане завдання. Максимальна оцінка – 40 балів.

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до іспиту. Вони допускаються до іспиту після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що студент підготувався до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам.

Студентам, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Підсумкова семестрова рейтингова оцінка (100 балів)

Сума балів поточного модульного контролю й екзаменаційного семестрового контролю може коливатись у межах 60–100 балів і враховуватися при виставленні позитивної підсумкової семестрової рейтингової оцінки. Вона включає:

- рейтингову оцінку з навчальної дисципліни (60 балів);
- оцінку за результатами екзамену (40 балів).

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Змістовий модуль № 1 (60 балів)			40	100
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР		
20 балів	10 балів	30 балів		

Сума поточного модульного та екзаменаційного контролю у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка переходить за національною шкалою і шкалою ECTS.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	10	відмінно
82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	25	добре
75-81	C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	30	
67-74	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	25	задовільно
60-66	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	10	
35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)		незадовільно

0-34	F	Незадовільно (з можливістю повторного прослуховування курсу)		незадовільно
------	---	---	--	--------------

11. Процедура врахування результатів неформальної та/або інформальної освіти

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання особи закладом освіти (науковою установою) здійснюється згідно таких нормативно-правових документів:

- наказу МОН від 08.02.2022 року №130 «Порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»;
- наказу ректора К-ПНУ від 06.02.2023 року №15-ОД «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»;

Процедура визнання результатів неформального та/або інформального навчання передбачає такий алгоритм дій:

- подання здобувачем вищої освіти на ім'я декана факультету заяви щодо визнання;
- ідентифікацію задекларованих у письмовій формі здобувачем вищої освіти результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню закладом освіти;
- оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача вищої освіти;
- прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачеві вищої освіти відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачеві освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної освітньої програми.

Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

12. Список рекомендованої літератури

Основна література:

1. Васьківська С. П'ять вимірів психологічного консультування. Київ : Ніка-Центр. 2019. 401с.
2. Славіна Н.С., Михальська С.А. Психологічне консультування : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014.170с.

3. Панок В.Г., Чаплак Я.В., Андреева Я.Ф. Основи психологічної допомоги : теорія і практика психоконсультації: навчальний посібник. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича. 2019. 384с.
4. Федоренко Р.П., Мушкевич М.І., Коширець В.В. Психологічне консультації та психотерапія: зміст, прийоми, технології : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 368с.
5. Федоренко Р.П., Шкарлатюк К.І. Психологічний практикум з консультації: зміст, прийоми, технології : [навчальний посібник для студентів виш]. Луцьк : Східноєвропейський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 230с.
6. Якимчук Б.А., Якимчук І.П. Основи психологічного консультації (лекційний курс) : навчально-методичний посібник. Умань : ПП Жовтий О.О. 2013. 204с.

Допоміжна література:

7. Булах І.С., Кузьменко В.У., Помиткін Е.О. Консультаційна психологія: підручник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. 482 с.
8. Панок В.Г. , Чаплак Я.В., Романовська Д.Д. Психоконсультаційні стратегії діяльності практичного психолога системи освіти: навчально-методичний посібник. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича. 2010. 232с.
9. Сімейне консультації: Навчальний посібник. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 304 с.
10. Чаплак Я.В. Основи психологічного консультації: навчально-методичний посібник. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича. 2011. 248с.
11. Федоренко Р.П. Практикум з психологічного консультації: навчально-методичний посібник. Луцьк : Вежа, 2009. 105с.
12. Федоренко Р.П. Психологія молодого сім'ї та сімейна криза: монографія. Луцьк : Вежа, 2007. 195с.
13. Федоренко Р.П. Психологія суїциду: навчальний посібник. Луцьк : Вежа, 2011. 234с.
14. Цимбалюк І.М. Психологічне консультації та корекція : навчальний посібник. Київ : Професіонал, 2007. 544с.
15. Психотерапія: Хрестоматія / укладач Ю.Р. Сидорик. Київ : Професіонал, 2006. 235с.
16. Титаренко Т.М. Кризове психологічне консультації : програма навчального курсу. Київ : Міленіум, 2009. 64с.

Інтернет-ресурси:

1. Електронний каталог бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. URL : <https://library.kpnu.edu.ua/ufd/>
2. Інформаційна база професійного інструментарію фахівців психологічної служби системи освіти України. URL : https://docs.google.com/document/d/1jjQzAxFTFXdzVBaYu5OхсrqMz9gхhmtz_IsEJDisfnM/edit
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
4. Психологічна служба : Психологічна підтримка дітей URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/psihologichna-sluzhba>
5. Хмельницький обласний навчально-методичний центр психологічної служби : На допомогу фахівцям психологічної служби. URL : <https://sites.google.com/site/hmelnocppsr/на-допомогу-фахівцям-психологічної-служби?authuser=0>

